

Universitetsmuseet
Universitetsdirektørens kontor
Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Institutt for sosialantropologi
Institutt for geografi
Institutt for økonomi
Sosiologisk institutt
Institutt for sammenliknende politikk
Institutt for informasjons- og medievitenskap
Institutt for politikk og forvaltning
Institutt for geovitenskap
Kjemisk institutt
Institutt for informatikk
Institutt for biovitenskap
Matematisk institutt
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Institutt for fysikk og teknologi
Klinisk institutt 2
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Det medisinske fakultet
Klinisk institutt 1
Institutt for biomedisin
Institutt for klinisk odontologi
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Det humanistiske fakultet
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Institutt for fremmedspråk
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Det juridiske fakultet
Institutt for klinisk psykologi
Institutt for samfunnspsykologi
Institutt for helse, miljø og likeverd (HEMIL)
Det psykologiske fakultet
Institutt for biologisk og medisinsk psykologi
Institutt for pedagogikk
Institutt for design
Fakultet for kunst, musikk og design
Griegakademiet - Institutt for musikk
Kunstakademiet - Institutt for samtidskunst

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Referanse

2023/10976-LESE

Dato

08.08.2023

Innføring av rettighetsordning ved Universitetet i Bergen

Universitetet i Bergen har i Politikk for åpen vitenskap et mål om at vitenskapelige publikasjoner gjøres åpent tilgjengelige enten i publiseringskanaler med åpen tilgang eller i åpne vitenarkiv. For å ivareta forskernes rett til selv å velge hvilke tidsskrift de vil publisere i, samtidig som deres publikasjoner kan gjøres åpent tilgjengelige i tråd med institusjonens målsetning og krav fra finansierer, har UiB innført en rettighetsordning med virkning fra 1. desember 2022 ([Styresak 108/22](#)). Hovedpunktene i ordningen er som følger:

- UiB har en ikke-eksklusiv rett til å gjøre alle vitenskapelige artikler forfattet av studenter og ansatte tilknyttet institusjonen tilgjengelige med en Creative Commons-lisens.
- Ansatte og studenter kan unnta enkeltartikler fra denne ordningen ved å be om fritak. Forespørsel om fritak trenger ikke begrunnes.
- UiB gjør de vitenskapelige artiklene åpent tilgjengelige i institusjonens åpne vitenarkiv. For artikler som er publisert åpent med en Creative Commons-lisens, vil den publiserte versjonen gjøres tilgjengelig med lisensen den er publisert under. For artikler som ikke er publisert åpent, vil forfatters aksepterte manuskript som standard gjøres tilgjengelig med en Creative Commons Navngivelse – CC BY-lisens.
- Ansatte og studenter som permanent ønsker å reservere seg mot bruk av en CC BY-lisens, kan velge hvilke vilkår eller lisens som skal gjelde som standard ved tilgjengeliggjøring av artikler.
- Rektor er juridisk ansvarlig for tolking av rettighetsordningen og for å løse tvister om dens tolkning og anvendelse.

Rettighetsordningen gjelder for vitenskapelige artikler innsendt fra og med 1. desember 2022. Artikler innsendt før 1. desember 2022 er ikke omfattet av rettighetsordningen.

Fra 2019 har det ved UiB vært et krav om at fulltekst av vitenskapelige artikler lastes opp i Cristin som grunnlag for NVI-rapportering. Artikler som blir lastet opp i Cristin blir overført til UiBs åpne vitenarkiv BORA for tilgjengeliggjøring. For artikler som er åpent publisert kan den endelige publiserte versjonen lastes opp og tilgjengeliggjøres. For artikler som ikke er åpent publisert er det forfatters aksepterte manuskript som skal lastes opp. På bakgrunn av

rettighetsordningen kan manuskriptet nå gjøres tilgjengelig uten forsinkelse og med en CC BY-lisens.

Forfattere som vil unnta enkeltartikler fra rettighetsordningen kan gjøre dette ved å bruke et skjema for fritak (<https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=13774310>). I fritaksskjemaet kan man også be om at forfatters aksepterte manuskript gjøres tilgjengelig med en annen Creative Commons-lisens enn CC BY, eller at en embargo påføres manuskriptet. Forfattere som permanent ønsker å reservere seg mot bruk av en CC BY-lisens, kan i fritaksskjemaet angi de vilkår som skal gjelde som standard for tilgjengeliggjøring av fremtidige aksepterte manuskript.

Universitetsbiblioteket har utarbeidet en nettside med informasjon om rettighetsordningen.

Her kan man finne svar på ofte stilte spørsmål og lenken til fritaksskjemaet. Lenken til nettsiden er: <https://www.uib.no/ub/158627/rettighetsordning-%C3%A5pen-tilgjengeligj%C3%B8ring>.

Den enkelte forskeren kan ta kontakt på bora@uib.no dersom man ønsker mer informasjon eller har spørsmål om ordningen. UB deltar gjerne på møter på enhetene for å informere om ordningen.

Vennlig hilsen

Maria-Carme Torras-Calvo
avdelingsdirektør

Paul Simon Svanberg
seniorrådgiver